VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD
Commissievergaderingen
Agenda

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS EN SCHOLENBOUW

Woensdag 30 september 2020 om 14.00 uur

Videoconferentie

Voorzitter: De heer **GILLES VERSTRAETEN**

1. Interpellatie (R.v.O., art. 61)

- Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende een nieuwe stand van zaken in het onderwijs in Brussel en het horen van het werkveld

2. Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende contactopsporing door CLB's in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Sabbe aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende discriminatie bij inschrijvingsprocedures van kleuters in Nederlandstalige scholen

- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende een stand van zaken met betrekking tot de taalstimulerende projecten

- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de heropstart van de scholen

- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de evaluatie van de zomerscholen

3. Vraag (R.v.O., art. 58)

- Vraag van mevrouw Soetkin Hoessen aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de rol van de VGC voor het duaal leren in Brussel

4. Regeling van de werkzaamheden

Samenstelling van de commissie

Vaste leden
De heer Arnaud Verstraete
Mevrouw Soetkin Hoessen
De heer Gilles Verstraeten
Mevrouw Khadija Zamouri
De heer Fouad Ahidar

Plaatsvervangers
De heer Juan Benjumea Moreno
Mevrouw Lotte Stoops
De heer Mathias Vanden Borre
De heer Guy Vanhengel
Mevrouw Hilde Sabbe

Datum van indiening : 14 september 2020
Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw
Onderwerp : een nieuwe stand van zaken in het onderwijs in Brussel en het horen van het werkveld

---

Begin dit jaar, voor het uitbreken van de coronacrisis, hebben we het in verschillende debatten gehad over de noden die leven in ons Vlaamse onderwijs in Brussel.
Het nieuwe schooljaar is nu een paar weken terug aan het lopen, het is tijd om een aantal vragen opnieuw op te pikken maar ook vooruit te kijken in functie van de gewijzigde omstandigheden en opgedane ervaringen.
Zo hadden we het bijvoorbeeld over het luisteren naar de noden en verzuchtingen van het lerarenkorps. Dit kwam ter sprake naar aanleiding van een initiatief van de minister van onderwijs om, als het gaat om de onderwijskwaliteit te verbeteren, meer te luisteren naar het werkveld dan naar specialisten die niet in het onderwijs zelf staan. Ik had het toen over de nood die we horen vanuit het werkveld, het Brusselse leerkrachtenkorps, om gehoord te worden, om noden en verzuchtingen op tafel te kunnen gooien en voorstellen te doen. Het collegelid had toen geantwoord dat hij gestart was met een ronde van de scholen. En we keken uit naar hetgeen die overlegronde zou opleveren.
Ook de materiële noden op het vlak van ICT hebben we begin dit jaar ter sprake gebracht. De intekenprocedure voor computers en tablets werd opgeschort om één en ander eens opnieuw te bekijken.
Bij de heropstart van het lesgeven in de school werd vastgesteld dat een deel van de leerlingen niet kwam opdagen of tijdens het afstandsonderwijs waren afgehaakt, ondanks de inspanningen van het onderwijsaanbod. En was er de vraag in hoeverre het afstandsonderwijs 'was blijven hangen'.
En op het eind van het schooljaar kwamen dan de klassieke berichten over ouders die hun kinderen niet ingeschreven kregen.
Dit alles vond plaats tegen een achtergrond van een onderwijsveld dat zich steeds moest aanpassen aan veranderende omstandigheden en dat ook in de meeste gevallen schitterend heeft gedaan en nog doet. We zijn dan ook blij vast te mogen stellen dat, behoudens een paar kleine uitzonderingen, de start van de scholen vlekkeloos is verlopen en daarvoor moeten we alle betrokkenen een dikke proficiat en dankjewel toeroepen!
Bovendien kwamen er ook een aantal licht positieve nieuwtjes naar boven en kregen we te horen dat vele scholen blijkbaar nu makkelijker aan leerkrachten geraken omdat mensen zich blijkbaar professioneel heroriënteren. Dat neemt echter niet weg dat we de mensen moeten kunnen houden en dat kan enkel wanneer ze zich gehoord en begrepen voelen, en er iets wordt gedaan aan hun verzuchtingen..
En daarmee ben ik weer beland bij mijn uitgangpunt. Het luisteren naar het leerkrachtenkorps, naar de mensen op het terrein die het dagelijks moeten waar maken.
Volgens mij moeten we op twee dingen zicht krijgen:

1. Wat zijn de uitdagingen zoals het werkveld ze percipieert. Welke problemen werden door de coronacrisis nog versterkt?
2. Wat zijn de aanpassingen die we moeten maken aan onze ondersteuning, infrastructuur en eventueel het regelgevend kader om de bestaande en bijkomende uitdagingen te kunnen aangaan.

Vandaar mijn vragen aan het collegelid:

- Wat is er gebeurd met de resultaten van uw aanzet van de ronde in de Brusselse scholen? Wordt dit initiatief verdergezet en hoe? Hoe en wanneer wilt u met de resultaten naar buiten komen?
- Hoe werden de noden op het vlak van ICT-uitrusting geëvalueerd en hoe wil men daar aan beantwoorden?

- Welke zijn de evoluties op het vlak van de schoolbevolking, hebben alle leerlingen een plaats gevonden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel?
- Is er zicht op de gevolgen op het vlak van leerprestaties door de moeilijke situatie in de tweede helft van vorig schooljaar? Is daar een specifiek Brussels perspectief?
- Wat is de situatie voor het personeel en welke acties wil het collegelid ondernemen?
- Wat zijn de voorlopige conclusies die het collegelid trekt uit de afgelopen maanden? Waarin moet versterkt worden? Waarin moet bijgestuurd worden?

Datum van indiening : 12 september 2020
Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw
Onderwerp : Contactopsporing door CLB's in het BHG

Mijnheer het Collegelid,
Deze week kwamen er getuigenissen uit CLB's in De Tijd en De Standaard over de extra druk die de aanvang van het nieuwe schooljaar en de contactopsporing legt op de organisatie en werking van de CLB's. De CLB's zien zich genoodzaakt een aantal van hun kerntaken tijdelijk af te stoten omdat de werkdruk op hun mensen te zwaar wordt.
De Vlaamse regering schakelde de CLB's in om de contactopsporing in de scholen te organiseren. Als er in een school een besmetting wordt vastgesteld, is het aan de CLB's om de nauwe contacten van de besmette leerling of leerkracht te achterhalen. Zij bellen vervolgens diens contacten op en vragen hen in quarantaine te blijven en een test te laten afnemen. Bruzz berichtte er reeds over dat binnen Brussel de CLB's weet hebben van ongeveer 20 positieve coronatests op Brusselse Nederlandstalige scholen.
De Vlaamse regering maakte vorige week 1,3 miljoen euro extra vrij voor de contactopsporing in de scholen. De CLB's klagen echter al langer over een ondermaatse bezetting. De taken die er de afgelopen jaren bijkwamen vertaalden zich tot op heden nog niet in extra middelen.
Vandaar dat ik u graag volgende vragen stel:

- Bent u in contact met de CLB's binnen Brussel hieromtrent? Welke signalen hebben zij doorgegeven aan de VGC? Hoeveel personen per CLB werken aan hun opdracht van contacttracing? Kan u de impact op scholen en betrokken CLB's schetsen? Hoe groot is de achterstand in hun klassieke kerntaken?
- Hebt u bij mogelijke alarmsignalen vanwege de CLB's dit aangekaart bij de Vlaamse minister van Onderwijs? Weet u hoeveel van de extra middelen die de Vlaamse gemeenschap vrijmaakt toegewezen zijn aan de CLB's binnen Brussel?
- Maakt u zelf middelen vrij vanuit de VGC voor de CLB's om hun nieuwe opdrachten inzake contactopsporing mogelijk te maken? Welke opdrachten hebt u hen hiervoor opgedragen?
- In hoeverre verschilt de opdracht van de Brusselse CLB's rond contactopsporing met hun Vlaamse collega's?
- Hoeveel leerlingen hebben de Brusselse CLB's al moeten opvolgen in dit kader? Kunt u hiervan een profiel geven (leeftijd, geslacht, etc.)?

Ik dank u alvast voor uw antwoorden.

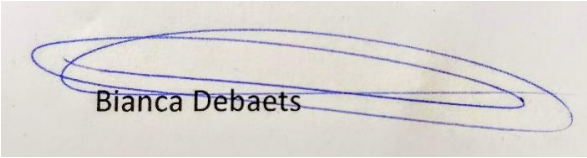

Datum van indiening : 12 september 2020
Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Sabbe aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw
Onderwerp : De discriminatie bij inschrijvingsprocedures van kleuters in Nederlandstalige scholen

Eind augustus publiceerde de VUB de resultaten van een onderzoek naar discriminatie in Nederlandstalige kleuterscholen. Drie sociologen stuurden in augustus 2018 een e-mail naar 2.243 Nederlandstalige kleuterscholen in Vlaanderen en Brussel. De onderzoekers gebruikten zes fictieve afzenders: telkens twee ouders van Belgische origine, van Sub-Saharaanse afkomst en van Maghrebijnse origine om zich te informeren naar de inschrijvingsprocedure en een persoonlijke rondleiding te vragen.
Om hun kleuter in te schrijven hadden de ouders van Belgische origine 70 procent kans, tegenover respectievelijk 40 en 38 procent bij de ouders van Sub-Saharaanse of Maghrebijnse afkomst. een groot verschil, zeker ook gezien de huidige inschrijvingsprocedures waarbij er normaal gezien een reeks welomlijnde indicatoren gelden om een plaats toe te kennen: kind van personeel, broertjes of zusjes in de school, afstand, sociaal economische kenmerken en in Brussel het Nederlandstaligheid.
Voor een persoonlijke rondleiding hadden Belgische ouders 70 procent kans om uitgenodigd te worden, terwijl de ouders van Sub-Saharaanse en Maghrebijnse afkomst slechts respectievelijk 31 en 32 procent kans hadden. Ook de sociaaleconomische positie bleek daarbij bepalend: de ouders van middenklassegezinnen van Belgische afkomst hadden 76 procent kans op een uitnodiging, die uit de kwetsbaardere sociale groep amper 36 procent. De Sub-Saharaanse en Maghrebijnse ouders uit kwetsbare milieus hadden zelfs amper 18 en 22 procent kans op een uitnodiging.
De resultaten van het onderzoek wijzen er ook op dat het niet zozeer witte of concentratiescholen zijn die op de rem gaan staan, maar wel scholen uit de middenmoot die vrezen dat hun leerlingenpopulatie te divers dreigt te worden.
De transparantere en objectieve inschrijvingsprocedures hebben al een grote dam opgeworpen tegen discriminatie en voorkeursbehandelingen bij het toekennen van plaatsen. De meerderheid van de scholen wil zeer bewust alle kinderen dezelfde kansen geven om bij hen les te volgen. Toch zien we dat er vormen van discriminatie blijven bestaan. Het doel van de verschillende bevoegde overheden moet duidelijk zijn: elk kind, ongeacht origine of sociaal-economische status, moet zich even welkom voelen in het Nederlandstalig onderwijs.

Mijn vragen:

1. Heeft u kennis genomen van dit onderzoek? Wat is uw analyse van deze bevindingen, met name toegepast op de Brusselse context?

2. Welk beleid ontwikkelt de VGC om discriminatie in het onderwijs tegen te gaan bij het toekennen van schoolplaatsen? Zal u de bevindingen van dit onderzoek gebruiken om andere of nieuwe accenten te leggen? Op welke wijze wordt rond deze thematiek samengewerkt met de Vlaamse overheid en met de onderwijskoepels?

3. De regels voor de toekenning van plaatsen zijn zo objectief mogelijk. Dit onderzoek toont aan dat desondanks vormen van discriminatie of ongelijkheid blijven bestaan. Heeft u weet van andere vormen van discriminatie die nog leven bij de verdeling van vrije schoolplaatsen? Hoe verklaart u dat ondanks de objectieve toekenningsprocedure er zo'n verschillen bestaan tussen de slaagpercentages om een kind ingeschreven te krijgen?

4. Discriminatie in het onderwijs speelt zich ook af op andere vlakken, zie bijvoorbeeld het geval van de per ongeluk gelekte discriminerende opmerkingen bij de evaluaties van studenten van de Erasmushogeschool. Welk breder antidiscriminatiebeleid voor het onderwijs ontwikkelt de VGC en het Onderwijscentrum Brussel? Op welke wijze wordt het schoolpersoneel hierrond gevormd? Welke vormingen/bezoeken worden georganiseerd? Zo zijn er voorbeelden van leerkrachten uit het Brussels Nederlandstalig onderwijs die stages volgen bij Brusselse socio-culturele organisaties om zich de Brusselse (hyperdiverse) realiteit eigen te maken.

Hilde Sabbe
14-09-2020

Datum van indiening : 14 september 2020
Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw
Onderwerp : Een stand van zaken met betrekking tot de taalstimulerende projecten

Geacht collegelid,

Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts heeft 2,7 miljoen euro geïnvesteerd in projecten die de kennis van het Nederlands bevorderen en die extra kansen bieden op een sterke taalontwikkeling bij hen die daar het meeste nood aan hebben. Met deze oproep wil de Vlaamse regering een toegankelijk en kwaliteitsvol aanbod van taalstimulerende activiteiten ondersteunen voor kinderen en jongeren tijdens schoolvakanties of in de buitenschoolse opvang. De goedgekeurde projecten kunnen ten langste lopen tot en met de zomer van 2022. De VGC speelt bij deze projecten een coördinerende rol. Op 3 juni waren er slechts 6 kandidaat-projecten uit Brussel.

Vele leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel komen in de zomer nauwelijks in contact met het Nederlands en belanden vaak met een achterstand opnieuw op de schoolbanken. Net deze leerlingen willen we met dit soort initiatieven proberen te bereiken. Dit taalstimulerend aanbod biedt hen extra kansen op een sterkere en meer structurele taalontwikkeling van het Nederlands.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Hoeveel projecten voor Nederlandstalige scholen in Brussel zijn uiteindelijk goedgekeurd? Kunt u een overzicht geven?
- Hoeveel van die projecten zijn afgelopen zomer reeds gestart?
- Hoe evalueert het collegelid de coördinerende rol van de VGC tijdens de uitvoering van deze projecten in de eerste maanden?

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

Met de meeste hoogachting,

Gilles Verstraeten
Raadslid VGC

Datum van indiening : 14 september 2020
Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw
Onderwerp : de heropstart van de scholen

Geacht collegelid,

Het nieuwe schooljaar is opnieuw begonnen. Vele leerlingen konden op 1 september voor de eerste keer sinds midden maart terug naar school. Voor vele leerlingen én leerkrachten was dat een blij en emotioneel weerzien. Tegelijkertijd vergen de vele wijzigingen in de schoolorganisatie voor hen een grote aanpassing. Er wordt veel gevraagd van onze scholen en leerkrachten en wij moeten hen meer dan ooit bedanken voor hun ongelofelijke inzet.

Volgens het plan van Vlaams minister van Onderwijs Weyts wordt er dit schooljaar gewerkt met kleurencodes. Het uitgangspunt hierbij is om in elk scenario het recht op leren maximaal te garanderen. De kleuter- en lagere scholen blijven in elke kleurencode 100 procent draaien. Op 1 september openden alle Brusselse scholen voltijds in code geel. Zodra code oranje geldt, zal er in het secundair onderwijs door een deel van de leerlingen afstandsonderwijs moeten gevolgd worden. In het geval van code rood, wat betekent dat het er een wijde verspreiding is van het virus, verandert er eigenlijk niets voor het onderwijs. Op het moment van schrijven is code geel nog van kracht.

De school en de inrichtende macht kunnen zelf beslissen om te sluiten, in geval van een acute piek in de gemeente of een besmetting op school. Dat is ook reeds gebeurd. Zo besloot basisschool Het Klavertje Vier in Brussel-Stad op 11 september volledig de deuren te sluiten nadat 2 personeelsleden positief testten en andere leerkrachten ziekteverschijnselen vertoonden. Een week eerder werd een klas van het vijfde leerjaar reeds in quarantaine geplaatst nadat twee kinderen uit de klas positief hadden getest. Ook in scholen in Anderlecht, Sint-Lambrechts-Woluwe, Elsene, Etterbeek en Jette zijn reeds klassen en bepaalde personeelsleden in quarantaine geplaatst. In een school in Molenbeek gaat het enkel om personeelsleden.

De Hoge Ambtenaar Viviane Scholliers Ndaya, die moet beslissen of de verschillende scholengroepen en burgemeesters met elkaar in overleg gaan over een eventuele codewijziging van geel naar oranje voor het onderwijs, zei op 11 september dat ze de nieuwe zaken opvolgen, maar “nog geen nood zien om een vergadering te beleggen”.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Hoe is de start van het nieuwe schooljaar in de Nederlandstalige scholen in Brussel verlopen?
- Is de VGC betrokken bij de opvolging van de situatie in de Nederlandstalige scholen?

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

Met de meeste hoogachting,

Gilles Verstraeten
Raadslid VGC

Datum van indiening : 14 september 2020
Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw
Onderwerp : de evaluatie van de zomerscholen

Geacht collegelid,

Scholen uit heel Vlaanderen zijn ingegaan op de oproep van Vlaams minister Ben Weyts om zomerscholen te organiseren. Ook in Brussel namen heel wat Nederlandstalige scholen en andere actoren zoals de gemeenten Oudergem en Stad Brussel dit initiatief. Als N-VA zijn wij enorm blij en trots dat duizenden leerlingen afgelopen zomer een leertraject op maat konden volgen gekoppeld aan sport, spel en cultuur. Hierbij willen wij de scholen enorm bedanken die zich afgelopen zomer zo hard hebben ingezet.

Door het grote succes hopen wij dat de zomerscholen jaarlijks terugkeren. Zeker in Brussel zijn zomerscholen welkom en noodzakelijk. Veel leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel komen tijdens de zomer immers nauwelijks in contact met het Nederlands. Zomerscholen zijn een instrument om te voorkomen dat jongeren op 1 september met taalachterstand aan het nieuwe schooljaar beginnen.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Hoeveel Nederlandstalige scholen -en andere actoren in Brussel hebben uiteindelijk zomerklassen georganiseerd? Kunt u een overzicht geven van de scholen en het aantal aanwezige leerlingen, per onderwijsniveau?
- Welke rol was weggelegd voor het Onderwijscentrum Brussel (OCB)?
- Hoe kijkt het collegelid terug op de zomerscholen?

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

Met de meeste hoogachting,

Gilles Verstraeten
Raadslid VGC

Datum van indiening : 11 september 2020

Vraag van mevrouw Soetkin Hoessen aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp : de rol van de VGC voor het duaal leren in Brussel

Beste collegelid,

In het VGC-bestuursakkoord staat op pagina 24 *"In navolging van de werking van TADA stimuleren we scholen om ook tijdens de schooluren linken te maken met concrete voorbeelden uit de Brusselse arbeidsmarkt. We stimuleren bedrijven om zich aan te bieden als leerbedrijf, om het toekomstige aanbod van duaal leren te kunnen uitbreiden."* In uw antwoord op een Vraag om Uitleg van collega Zamouri besproken tijdens de vergadering van 14 februari 2020 gaf u een stand van zaken mee en bevestigde u de intentie om verder in te zetten op duaal leren. U wees op de rol van vzw Tracé: die kregen de vraag om *"de beleidsevoluties met betrekking tot duaal leren op de voet te volgen en de partners inzake duaal leren te ondersteunen".*

Daarnaast vernamen we in de pers op 31 augustus 2020 dat middelbare scholieren in Brussel vanaf dit schooljaar meer opties hebben voor duaal leren. Van 79 studierichtingen stijgt men tot 104 richtingen. De Vlaamse regering besliste eerder dit jaar om enkel de volgende afdelingen en scholen groen licht te geven: medewerker fastfood (BuSO Cardijnschool), Brood- en banketbakkerij en grootkeuken & catering (COOVI), Logistiek Assistent magazijn (GO! Atheneum Emanuel Hiel) en elektrotechnicus (GO! Technisch Atheneum KTA Zavelenberg). Voor Vlaanderen zijn er echter meer nieuwe opties goedgekeurd dan voor het Brussels Gewest.

Bij de start van het nieuwe schooljaar, en in het licht van de corona-crisis, heb ik daarom de volgende vragen:

- Hebt u er een zicht op hoe in de huidige gezondheidsomstandigheden bedrijven en scholen het duaal leren gepland hebben voor dit schooljaar?
- Hoe komt het dat er in Brussel minder opties goedgekeurd werden en bepaalde scholen negatieve adviezen kregen van AGODI, die dan gevolgd werden door de Vlaamse regering, voor de inrichting van duaal leren? In Gent en Antwerpen blijven de keuzemogelijkheden jaar na jaar uitbreiden, bleek uit vergelijkend onderzoek van Tracé.
- Welke mogelijkheden ziet u om deze onderwijsvorm te promoten, de verwachtingen van leerlingen, scholen en bedrijven te managen, knelpunten te identificeren en een vergelijkend onderzoek met Franstalige systemen op te zetten?
- Hoe ziet u de taakverdeling tussen middenveld (Regionaal Overlegforum Duaal leren) en de VGC? Welke rol moet Tracé volgens u opnemen om duaal leren beter op de kaart te zetten? En wat is de rol van het OCB?
- De VGC heeft ervoor gekozen om niet in te gaan op de ESF-oproep rond duaal leren, waarbij nog 30% financiering gezocht moest worden. Bij de oproep werd maximaal 40% Europese steun en 30% Vlaamse cofinanciering voorzien. Welke argumenten werden daarvoor aangebracht? Is het een begrotings- en/of personeelskwestie of zijn hier andere redenen voor?

- Nu het College aan een meerjarenbegroting werkt, is het mijns inziens een mogelijkheid om bepaalde actoren die actief zijn rond duaal leren een meerjarenovereenkomst aan te bieden. Op die manier hebben de betrokken organisaties meer voorspelbaarheid en meer zekerheid om te investeren in een traject rond duaal leren. Ziet u daar mogelijkheden?

Alvast bedankt voor uw antwoorden.
Soetkin Hoessen